

Spis treści

WSTĘP.....	9
I. <i>PAIDEIA</i> GRECKA.....	14
1. Homer i Hezjod - początki greckiej paidei.....	16
2. Wychowanie spartańskie.....	17
3. Spór o „nauczalność cnoty” - sofisci i Sokrates.....	19
4. Platon - wychowanie społeczno-polityczne.....	23
5. Arystoteles - wychowanie jako droga do szczęścia.....	27
6. Isokrates - kultura humanistyczna.....	28
II. SZKOŁA I WYCHOWANIE W STAROŻYTNYM RZYMIE.....	33
III. SZKOŁA I WYCHOWANIE W PIERWSZYCH WIEKACH CHRZEŚCIJAŃSTWA.....	40
IV SZKOLNICTWO Wczesnego Średniowiecza.....	48
V RENESANS KAROLIŃSKI.....	57
VI. POWSTANIE I ROZWÓJ UNIWERSYTETÓW.....	67
VII. SZKOŁA I WYCHOWANIE W OKRESIE RENESANSU.....	76
VIII. REFORMA PROTESTANCKA A SZKOLNICTWO.....	88
IX. SZKOŁA I WYCHOWANIE KATOLICKIE W XVI-XVII W.....	93
X. „REWOLUCJA NAUKOWA” XVII W.....	101
XI. W POSZUKIWANIU METODY NAUCZANIA.....	105
1. Wolfgang Ratke.....	106
2. Jan Amos Komeński.....	109
3. John Locke - nurt realistyczny w pedagogice.....	116

XII. SZKOLNICTWO FRANCUSKIE W XVII W.....	119
XIII. SZKOLNICTWO NIEMIECKIE W XVII W.....	125
XIV. SZKOŁA I WYCHOWANIE W WIEKU OŚWIECENIA.....	128
1. Jean-Jacques Rousseau - naturalizm pedagogiczny.....	130
2. Filantropiści niemieccy.....	136
XV REFORMA SZKOLNICTWA POLSKIEGO W XVIII W	
- KOMISJA EDUKACJI NARODOWEJ (1773-1794).....	141
XVI. SZKOŁA I WYCHOWANIE W DOBIE ROMANTYZMU	
I REWOLUCJI PRZEMYSŁOWEJ.....	153
1. Johann Heinrich Pestalozzi - ludowa szkoła elementarna.....	154
2. Friedrich Wilhelm Frobel - wychowanie przedszkolne.....	159
3. Johann Friedrich Herbart - pedagogika naukowa.....	165
4. Szkoły monitorialne w Anglii.....	169
5. Św. Jan Bosko -system przewencyjny.....	174
XVII. PEDAGOGIKA OKRESU POZYTYWIZMU.....	180
XVIII. SZKOLNICTWO POLSKIE W OKRESIE ZABORÓW	
(1795-1918).....	185
1. Czasy Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego.....	186
2. Okres międzypowstaniowy.....	198
3. Reforma szkolna Aleksandra Wielopolskiego.....	203
4. Rusyfikacja szkolnictwa po powstaniu styczniowym.....	208
5. Polityka germanizacyjna w zaborze pruskim.....	217
6. Autonomia szkolna w Galicji.....	220
XIX. RUCH REFORMY PEDAGOGICZNEJ - „NOWA SZKOŁA”	
I „NOWE WYCHOWANIE”.....	226
1. John Dewey - pedagogika progresywizmu i pragmatyzmu....	230
2. Georg Kerschensteiner - „szkoła pracy”.....	238
3. Maria Montessori- „Domy dziecięce”.....	243
4. Adolphe Ferriere - „szkoła aktywna”.....	247
5. Edouard Claparede- „szkoła na miarę”.....	251
6. Ovide Decroly - „szkoła dla życia i przez życie”.....	257
7. Michel Devaud - „szkoła aktywna” w duchu chrześcijańskim.....	261
8. Janusz Korczak - pedagogika „mądrej miłości”.....	264
XX. PEDAGOGIKA I WYCHOWANIE MIĘDZY KOLEKTYWIZMEM A PERSONALIZMEM.....	272

1. Anton Siemionowicz Makarenko - wychowanie kolektywne..	273
2. Celestin Freinet - „szkoła nowoczesna” dla proletariatu . . .	280
3. Jacques Maritain - integralne wychowanie osoby.....	282
XXI. SZKOLNICTWO POLSKIE W XX W.....	291
1. Okres międzywojenny (1918-1939).....	291
2. Lata II wojny światowej.....	299
3. Okres Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (1945-1989).....	307
4. Pierwsze lata III Rzeczypospolitej.....	313
XXII. WSPÓŁCZESNE TEORIE I NURTY WYCHOWANIA.....	317
1. Nurt neo-illumenistyczny (neo-oświeceniowy, krytyczny, laicki).....	319
2. Nurt radykalno-emancypacyjny.....	321
3. Nurt technologiczno-funkcjonalny.....	323
4. Pedagogika waldorfska.....	323
5. Pedagogika kultury.....	325
6. Pedagogika humanistyczna.....	328
7. Antypedagogika.....	329
8. Pedagogika postmodernistyczna.....	333
9. Pedagogika personalistyczna.....	338
10. Chrześcijańska pedagogika personalistyczna.....	341
BIBLIOGRAFIA.....	353